

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΣ ΝΑ ΤΗ
ΒΓΑΛΕΙΣ
ΚΑΘΑΡΗ

ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ
ΤΗΣ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΑΝΔΡΙΑΝΑ ΡΟΥΣΣΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: Πώς να τη βγάλεις καθαρή στην Ελλάδα της Επανάστασης

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Χρήστος Δημόπουλος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Μαράντη

ΕΞΟΦΥΛΛΟ – ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Ανδριάντα Ρούσσου

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Χρήστος Δημόπουλος, 2020

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Σεπτέμβριος 2020

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3601-2

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3602-9

Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 | Publishers since 1979

Έδρα: | Head Office:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση | 121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Βιβλιοπωλείο: | Bookstore:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα | 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 | Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΤΗ
ΒΓΑΛΕΙΣ
ΚΑΘΑΡΗ

ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ
ΤΗΣ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Εικονογράφηση: Ανδριάνα Ρούσσου

Περιεχόμενα

**Γιατί έγινε, τελικά,
η Επανάσταση του 1821;**

Σελίδες 10-11

Πώς ήταν η ζωή τους;

Σελίδες 12-19

Πώς ήταν ντυμένοι;

Σελίδες 20-23

Τι έτρωγαν;

Σελίδες 24-25

Και από γράμματα;

Σελίδες 26-27

Κι αν ανέβαζαν πυρετό;

Σελίδες 28-31

Τι παιχνίδια έπαιζαν;

Σελίδες 32-35

Η σημαία

Σελίδες 36-37

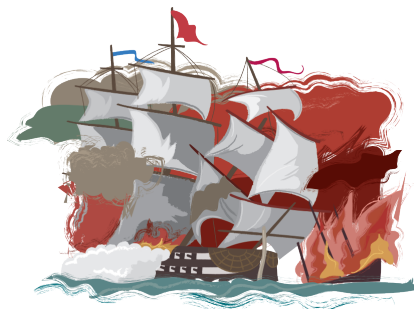
**Οι πρωταγωνιστές
της Επανάστασης**

Σελίδες 38-43

Τι δεν κατάλαβες;

Σελίδες 44-45

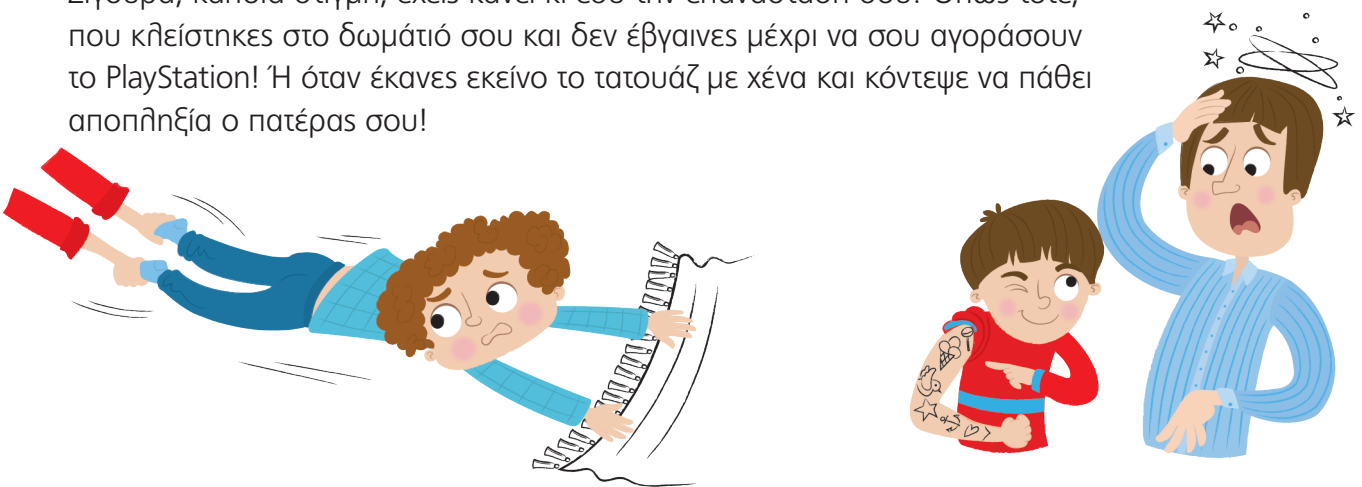
Ημερομηνίες-σταθμοί

Σελίδες 46-47

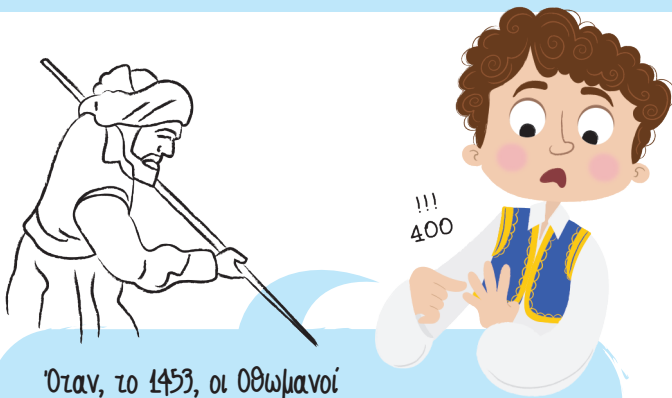
Γιατί έγινε, τελικά, η Επανάσταση του 1821;

Σίγουρα, κάποια στιγμή, έχεις κάνει κι εσύ την επανάστασή σου! Όπως τότε, που κλείστηκες στο δωμάτιό σου και δεν έβγαίνες μέχρι να σου αγοράσουν το PlayStation! Ή όταν έκανες εκείνο το τατουάζ με χένα και κόντεψε να πάθει αποπληξία ο πατέρας σου!

Εδώ, όμως, δε μιλάμε για τέτοιες μικρούλες επαναστάσεις της πλάκας. Την Επανάσταση του 1821 την έκανε ένας ολόκληρος λαός, που ζούσε στη σκλαβιά για τέσσερις αιώνες.

Όταν, το 1453, οι Οθωμανοί κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη, πρωτεύουσα του Βυζαντίου, όπως ήταν γνωστή η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, ξεκίνησε μια μαύρη περίοδος για τους Έλληνες. Θα έμεναν σλαβωμένοι για σχεδόν τετρακόσια χρόνια. Τα χρόνια αυτά τα ονομάζουμε Τουρμουρατία.

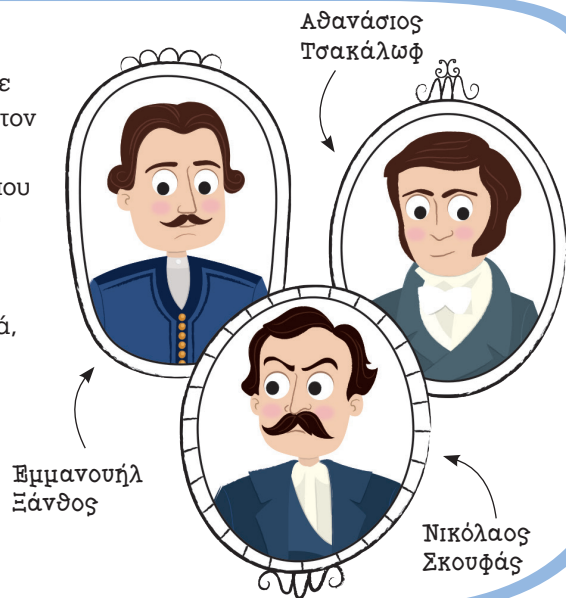

Μα δεν ήταν μόνον η Ελλάδα σλαβωμένη! Πολλοί λαοί στην Ευρώπη, αλλά και στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού Ωκεανού, ήταν είτε καταπιεσμένοι από την Ευαγγελιστική, τους φεουδάρχες ή τους βασιλιάδες τους, είτε υπόδουλοι άλλων καταπιεσμένων. Όλος ο κόσμος έμοιαζε με ηφαίστειο έτοιμο να εραγεί!

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΙΣ

Εκείνη την περίοδο, ο Διαφωτισμός, το κίνημα που πίστευε στην πρόοδο και στην ελευθερία του ανθρώπου, καλούσε τον κόσμο σε δράση! Μέσα σ' αυτό το κλίμα, ιδρύθηκαν από Έλληνες που ζούσαν στην Ευρώπη μυστικές οργανώσεις που σκοπό είχαν να διαδώσουν την παιδεία στους υπόδουλους Έλληνες και να προετοιμάσουν την Επανάσταση. Η πιο σπουδαία ήταν η Φιλική Εταιρεία, που ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό της Ρωσίας, από τρεις εμπόρους: τον Σκουφά, τον Τσακάλωφ και τον Ξάνθο.

Τον Μάρτιο του 1821 άρχισε η επανάσταση στην Πελοπόννησο και σ' ένα τμήμα της ανατολικής Ελλάδας. Ο Αγώνας κράτησε πολλά χρόνια, ωστόσο η Ελλάδα να κερδίσει την ανεξαρτησία της το 1830.

ΑΚΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΑ!

Το 1776, στην Αμερική, οι 13 Αποικίες της Μεγάλης Βρετανίας υπέγραψαν τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας κι έτσι σχηματίστηκε το κράτος που σήμερα ξέρουμε με το όνομα Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής!

Το 1789 έγινε η Γαλλική Επανάσταση, που με σύνθημα «Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα» ανέτρεψε τη μοναρχία και οδήγησε στην υπογραφή της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη.

ΑΥΤΟ, ΠΑΛΙ, ΤΙ ΣΟΥ ΛΕΙΣ;

Το 1810, η Αργεντινή ξεκίνησε τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας κατά των Ισπανών κατακτητών, ενώ το ίδιο έκαναν, το 1821, και άλλα κράτη της Λατινικής Αμερικής, όπως το Μεξικό, η Κόστα Ρίκα, η Βενεζουέλα, η Γουατεμάλα, η Νικαράγουα και ο Παναμάς.

Πώς ήταν η ζωή τους;

Πρώτα, τα καλά νέα: Δεν κινδυνεύεις να σε πατήσει αυτοκίνητο! Όμως, αυτά που ήξερες, σπίτι-σχολείο, scholeio-σπίτι, παιδική χαρά, τάε-κβον-ντο, μπαλέτο, αγγλικά, μπασκετάκι, σινεμά, ταβερνάκια, εκδρομούλες, πηλατσουρίσματα στη θάλασσα, ταξιδάκια, παρτάκια και τα συναφή, να τα ξεχάσεις ΑΜΕΣΩΣ!!!

Η ζωή στα χρόνια της Επανάστασης ήταν τελείως, μα τελείως, διαφορετική.

Αν ήσουν άντρας, το πιο πιθανό ήταν να είσαι υπηνοτρόφος, γεωργός, γαράς ή αμπελοουργός. Να δουλεύεις στα χωράφια και να μαθήτευγείς δημητριακά, ελιές ή μπαμπάκι. Κοντολογίς να δουλεύεις απ' το πρωί ως το βράδυ, όχι μόνο για να συντηρείς την οικογένειά σου, αλλά κυρίως για να μπορείς να πληρώνεις φόρους!

Αν πάηι ήσουν γυναίκα, θα είχες τη φροντίδα του σπιτιού. Θα μαγειρεύες, θα ζύμωνες, θα καθαρίζες το σπίτι, θα φρόντιζες τα παιδιά, αλλά και θα δούλευες τον αργαλειό, θα υένταγες, θα έραβες. Και σαν να μην έφταναν όη' αυτά, θα βοηθούσες και τον άντρα σου με τα χωράφια και τα ζωντανά.

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΙΣ

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, ο πληθυσμός ήταν χωρισμένος σε δύο κατηγορίες: στην πρώτη ήταν οι μουσουλμάνοι που είχαν πολλά δικαιώματα και προνόμια. Στη δεύτερη οι υπόλοιποι, που δεν ήταν μουσουλμάνοι, κι εκεί βρίσκονταν κι οι Έλληνες που, ως χριστιανοί, θεωρούνταν πολίτες δεύτερης κατηγορίας κι αναγκάζονταν να πληρώνουν δυσβάσταχτους φόρους!

Όλη η ζωή ήταν οργανωμένη κυρίως γύρω από την οικογένεια, την κοινότητα και την εκκλησία. Τα σπουδαία γεγονότα –γάμοι, βαφτίσεις, κηδείες– μα και τα πανηγύρια έδιναν στον καταπιεσμένο λαό ευκαιρίες να έρθουν πιο κοντά και να διατηρούν τις παραδόσεις τους.

ΑΚΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΑ!

Την περίοδο της Τουρκοκρατίας, οι Έλληνες ήταν «ραγιάδες», που πάει να πει υποτελείς, σκλάβοι δηλαδή, του Σουλτάνου. Οι Οθωμανοί ονόμαζαν όλους τους ορθόδοξους Έλληνες «Ρωμιούς», επειδή προέρχονταν από την Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, το Βυζάντιο, δηλαδή. Η ονομασία «Έλληνες» καθιερώθηκε με την ίδρυση του νέου ελληνικού κράτους, αργότερα.

ΑΥΤΟ, ΠΑΛΙ, ΤΙ ΣΟΥ ΛΕΕΙ;

Για να μπορούν να διοικούν τους υπόδουλους Έλληνες, οι Οθωμανοί έδιναν εξουσία σε τοπικούς κοινοτικούς άρχοντες που τους ονόμαζαν κοτζαμπάσηδες. Αυτοί ήταν Έλληνες που συνεργάζονταν με τους Τούρκους κι η δουλειά τους ήταν να εισπράτουν τους φόρους και να επιβάλλουν την τάξη, με όποιο τρόπο έκριναν σκόπιμο. Με τον καιρό, όμως, κατάντησαν χειρότεροι κι από τους κατακτητές! Ντύνονταν με γούνες, συμπεριφέρονταν σαν Τούρκοι για να δείχνουν την εξουσία τους και ο τρόπος τους απέναντι στον λαό ήταν πολύ σκληρός.

ΑΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΜΑΖΙ ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ.
Ας πάμε 200 χρόνια πίσω, στην Ελλάδα του 1821,
όταν ξεκινούσε η Επανάσταση, που έβαλε τέλος
σε τέσσερις αιώνες σκλαβιάς κάτω από τους Τούρκους.

Μπορείς, άραγε, να φανταστείς πώς ήταν η ζωή
ενός παιδιού όπως εσύ, εκείνα τα χρόνια; Πώς ήταν
ντυμένο, τι παιχνίδια έπαιζε, τι έτρωγε, πώς μάθαινε
γράμματα, πώς γινόταν καλά αν αρρώσταινε;

Για προσπάθησε. Κομματάκι δύσκολο, ε; Λοιπόν,
κάτσε όσο πιο αναπαυτικά μπορείς κι ακολούθησέ μας
σε αυτό το συναρπαστικό ταξίδι. Να δούμε,
θα μπορούσες κι εσύ να τη βγάλεις καθαρή,
αν ζούσες στην Ελλάδα των αρχών του 19ου αιώνα;

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

Από 6 ετών

ISBN: 978-618-01-3601-2

9 786180 136012

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 24378